

Täysistunto

Keskiviikko 9.11.2016 klo 14.00—19.41

37. Lakialoite laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta Lakialoite LA 102/2016 vp Päivi Räsänen kd ym.

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 37. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu

19.36 **Sari Tanus kd:** Arvoisa puhemies! Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan alkoholin liikakäyttö on yksi keskeisimmistä suomalaisen yhteiskunnan terveysuhista. Alkoholin runsas käyttö lisää sairastavuutta ja pahentaa monien sairauksien oireita. Alkoholiin liittyvät kuolemansyyt ovat viime vuosina olleet työikäisten yleisin kuolemansyy. Alkoholihaittojen tuomat lisäkustannukset julkiselle taloudelle ovat useita miljardeja euroja vuodessa. Alkoholihaittojen määrä on suorassa suhteessa alkoholin kokonaiskulutukseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö julkaisi elokuussa 2013 muistion, jonka pohjalta oltiin valmistelemassa uutta alkoholilakia. Muistion mukaan paras tapa hillitä alkoholinkäyttöä on puuttua alkoholin saatavuuteen. Myös alkoholiveron asteittainen korotus oli keskeinen toimenpide vähentää alkoholihaittoja. Aiemmat veronkorotukset ovat osoittaneet, että hinnannousu vaikuttaa selkeästi alkoholin kokonaiskulutukseen. Vuoden 2004 alkoholiveron alentaminen johti voimakkaaseen kulutuksen kasvuun ja esimerkiksi alkoholikuolemien lisääntymiseen. Kokonaiskulutus on edelleen korkeammalla tasolla kuin ennen vuotta 2004.

Alkoholinkäytöstä aiheutuu yhteiskunnalle merkittäviä kustannuksia. Sosiaali- ja terveysministeriön arvion mukaan välittömät haittakustannukset yhteiskunnalle ovat noin miljardi euroa. Sosiaalihuollon piiriin kuuluvat haittakustannukset muodostivat noin puolet julkisen sektorin alkoholin haittakustannuksista, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpito kattoi lähes 40 prosenttia ja terveydenhuolto noin 10 prosenttia. Lisäksi poliisin arvion mukaan alkoholilla on vaikutusta 70 prosentissa poliisia työllistävistä tapauksista. Kun otetaan huomioon tuotantomenetykset työelämässä ja muut haitat, kustannukset ovat moninkertaisia. Lukuisten menetettyjen ihmishenkien tai perheväkivaltaa pelkäävien, heitteille jätettyjen lapsien kärsimyksien hintaa ei voi edes rahalla mitata.

Alkoholivero on asetettava sellaiselle tasolle, että se hillitsee alkoholinkäyttöä ja että veron tuotto on järkevässä suhteessa alkoholinkäytön yhteiskunnalle aiheuttamiin kustannuksiin. Ehdotamme alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamista siten, että kun nykyinen alkoholivero oluille on oluen vahvuudesta riippuen 0,50—0,59 euroa per 33 senttilitran tölkki, niin tämä vero muuttuisi 0,63—0,73 euroon. Ja kun nykyisin oluiden veron taso on 32,05 senttiä senttilitralla etyylialkoholia, niin tämä vero nousisi 40 senttiin senttilitralla etyylialkoholia. Ja samoin kuin nykyisin käymisteitse valmistettujen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2016 vp

alkoholijuomien vero yli 2,8 prosentin mutta enintään 5,5 prosentin vahvuisilla juomilla on 169 senttiä litralta, niin tämä vero nousisi 241 senttiin litralta valmista alkoholijuomaa. Alkoholij- ja alkoholijuomaveron korotus toisi edellä mainitun mukaisesti yhteensä 200 miljoonaa euroa.

Laki alkoholi- ja alkoholijuomaveron korotuksista sisältyy myös kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.